

SLOVENSKI NAROD.

Iskanje vsak dan, izvenredni popoldne in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrto leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrto leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrto leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrto leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrto leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se ne vole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Ogravnštvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vojska.

Nepotrpežljivost mej prijatelji svete slovanske ruske vojske za osvobodjenje naših slovanskih bratov v jugu raste tem bolj, ker uže dolgo od dneva do dneva pričakujemo, a ne pričakamo, da bi se na Dunavu kaj odločnega velicega zgodilo ali poskusilo. Težave za pravo morajo velike biti, prenašanje ni dobro, vedeti ne moremo, kakove diplomatične in strategične plane bratje Rusi imajo, — ali Bog nam grehe odpusti! iz negotovosti si želi priti vse Slavjanstvo, tudi mi. — Niti denes nemamo nič izvirnega telegrama pred končanjem uredovanja lista, kar je znamenje, da se še nič važnega zgodilo ni.

Telegram iz Zadra o črnogorskeji vojni pripoveduje, da so Turki od treh strani udrli v Črnogoro. Zemljevid nam kaže, da so vsi tam omenjeni kraji na meji črnogorskeji večidel zunaj Črnogore. Torej cela ta akcija dozda še nema nobenega nevarnega pomena. Črnogorci so bili premalo številni, da bi bili turškeji presili nasproti mogli ofenzivo vzdržati, v obrambi ali defenzivi bodo pa uže izkazali se, kakor dozda zmirom, to upamo. Črez malo časa pak se mogo stvari izpremeniti. Tudi Muktar je bil lani pol ure daleč v Črnogoro prišel, a dalje nij mogel.

Zader 19. junija. Turki so v treh kolo- nah v Črnogoro udrli: ena v Brsno, drugo v dolino Četo, tretja proti Bogetiču, kjer je črnogorski živež nakopičen in strelivo spravljeno in se od včeraj bojuje. Glavni stan knežev je v Oranjem dolu.

Trst 18. junija. Iz Aten se poroča:

Vojna stranka na Grškem vedno raste. Študentje atenske univerze so naredili društvo „falanga univerze“, ki ima namen, vse miroljubne vplivne Helence za vojsko prisiliti in navdušiti. Javno mnenje se močno strahuje.

Moskva 18. junija. Prvi turški ujetniki, mej temi 22 oficirjev in 97 vojakov, prišli so z azijskega bojišča sem in so bili v Tever in Vladimir odpeljani.

Nemškutarski hinavci.

Vendar ga pod božjim solncem ne najdete bolj zaničevanja vrednega človeka, kakor je osiveli izdajalec svojega slovenskega naroda, ki je nekda pošteno pel „slavo Slavjanom“ in ostro bičal renegatstvo s pesnijo „proklete grablje“, a ki je zdaj sam renegat, sam izdajalec, nič vreden, in uže od starih narodov stigmatizirani transfuga, uskok postal, gospod Dežman, ki zdaj piše v „Laibacher Tagblatt“ in v oklici „Kmetje“ zavijačne članke, lažljivo zavite številke in samo hujskanje zoper lastni svoj slovanski narod, zdaj, ko se ta narod naš baš komaj dviga! Slab ptič, ki hodi blatit gnezdo, ki ga je rodilo, slab človek, ki se sramuje matere, ki ga je rodila, slab oni, ki v skledo pljuje, iz katere je prej jedel! To si ti!

Glavno nesramnost pa dela Dežman in „Tagblatt“ njegov, če se še narodnega dela in če pravi, da nij sovražnik našega jezika, če namreč v ponedeljek tako-le piše: „Nicht dem so reich begabten slovenischen Volke; — nicht der ebenso begreiflichen als berechtigten Sympathie zu dem Lande, das die Gräber unserer Väter in sich schliesst und die Heimstätte birgt, an der unsere Wiege stand; — nicht der Sprache des Volkes, die uns von Jugend an theuer war und uns durch Preširens herrliche Dichtungen nahezu ein Heiligthum geworden; — nicht dem gilt und galt unser Kampf.“

— nicht der Sprache des Volkes, die uns von Jugend an theuer war und uns durch Preširens herrliche Dichtungen nahezu ein Heiligthum geworden; — nicht dem gilt und galt unser Kampf.“

Mi se le čudimo, kako more list, kakor je „L. Tagbl.“ tako predrzen biti in kaj takega zdaj ob volitvah pisati, ko je vendar prej vse leto imel samo psovanje, grdenje, zasmehovanje, satiro, ironijo, na vse slovensko, na slovenski jezik, slovensko slovstvo, slovensko ljudstvo, na vse, kar nemško nij!

Pred malo časom, ko smo mi doma čini, slovenski narodnjaki bili tako sijajno v tretjem razredu v Ljubljani pri volitvi v mestni zbor zmagali, insultiral je nemški „Laibacher Tagblatt“ vse Slovence s tem, da je zjavkal: „zdaj bode Ljubljana postala k m e t s k o mesto, surova masa bode gospodovala.“ Torej Slovenstvo in naš jezik jim je bil tačas „surovost“. Ravno tako se je naš „Tagblatt“ večkrat norca delal iz slovenskih zastopnikov, da slovensko govore. Zdaj pa naenkrat (pred volitvami) postaje ljubitelj slovenskega jezika! Nij li to veliko hinavstvo?

In če se Dežmanovci ter z njimi zvezani, v našo deželo prišli Nemci, zdaj v svojem nemškem glasilu, ki leto in dan našo narodnost zaničuje, narejajo za dobre patrijote ter vzvišeno ime našega naroda, Preširna, zlorabe, — vprašamo jih: kedaj ste le malo in majčkeno, le mrvico, storili za razširjenje tega pesnika in naše narodne slovenske literature sploh? Ne le nikdar nič, temuč vselej ste imeli le zasmeh, zaničevanje in zavoro zoper naš domač jezik!

Lente.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

Sedemnajsto poglavje.

(Dalje.)

„Gospa jako priletna, ki se je krepko oprijemala življenja in njegovih nad in ki se kljubu raznim prevaram nekako bridko loči iz življenja, je bila po svojih sorodnikih siloma opomnjena, da bode umrla, predno se bode smehljala nova spomlad, in da se bode pridružila umrlemu rodu Pačevemu, — rodbini, ki bode z njenim odhodom popolnem zamrla. Z najvišjundnejšim poklonom in mmljivim gibanjem roke svoje rada prizna gospica Marta skrbljivost svojih sorodnikov iz druge rodovine, rada prizna, da so se spomnili, predno je prepozno, kako dobro bi bilo zaznamovati osobo, katerej hoče v oporoki izročiti premoženje.

„Ogledala se je po svetu, opazovala vse ljudi v zrcalu svojega spomina ter je nazadnje izbrala dediča. Mladič sam, najbolj viteški mladi mož svojega časa, bode začuden debelo gledal in rekel: „Čestita gospa! jaz vas ne poznam.“ A čestiti gospodine! gospica Marta, kakor je tudi stara, grda in boleha, ima srce, ki čuti tako globoko in goreče kot v njene mladosti. Ona nij pozabila rudečeličnega mladeniča, ki jo je enkrat vzdignil na ledeni zemlji, prijel jo za vpadlo roko, držal jo pod pazduho in sladko se smehljaje in veselo prigovarjaje spremljal prehlajeno sključeno staro gospo v približevališče pred zimskim mrazom; z zadnjo voljo hoče pokazati, kako živo se spominja njega. Gospici Marti je prirojena ljubezen do vlnudnosti in prijaznosti in ljubav, ki jo je ta lepi mladenič izkazal zapušteni in zaničevani starki, je ganila čute njenega srca. Gospica ima — to nij nikakoršna skrivnost, — nakopičenih nekaj zakladov; ker ne more biti poleg, da bi nadzorovala njih porabo, določila se je po nekolikem boji va-

rovati jih oskrunjenja. Za to voli prihranila svojega življenja možu, ki je tako plemenitega srca kot gospod Viljem Sullivan; za trdno je preverjena, da ne bode nikdar delal nečasti prejšnji lastnici premoženja, ali nikdar privolil, da bi se zapravilo njeno bogastvo.“

Potem je sledil popis njenega premakljivega premoženja, kaj zanimivega premoženja, ki je obsegalo vso mogočo staro šaro; na zadnje pa skrbno in popolnem zakonito sestavljeno pismo, ki vso čudovito sodrgo voli brez posebnih volil glavnemu dediču ter mu jo izroča v razpolaganje.

Jerici nij bila lahka naloga razumeti in zapisati vse misli, katere je stara gospa hotela izraziti z narekanimi besedami. Minolo je več ur, predno je potrpežljiva pridna pisateljica izvršila pismo ter otšla.

Nebo se je bilo polepilo in padal je droben dež, ko se je odpravila domov. A daleč nij bilo in edina škoda, ki je je trpela, je bila, da je nekoliko zmočila svojo obleko. A Emilija je to precej zapazila.

Zatorej pa zdaj doli z nepoštenega obraza hinavsko masko! Svet naj ve, da pri nas gre v prvej vrsti za narodni boj, vsak le na pol pameten in izobražen kranjski človek gotovo zna, da pri nas na slovenskem Kranjskem se bojujemo samo za narodne pravice, to je prvo, v tem tiči glava, vse drugo, kar nemčurji kvasijo, je le, kakor oni v svojej govorici pravijo, „baufängerei“. Pri tem računajo na one kmete, ki ne vedo, za kaj stvar gre.

Pod tujim jerobstvom.

Mladoletnim ljudem, ki si še sami ne vedo pomagati, daje se jerob. Tudi majhenim, mladim — še malo omikanim narodom se taka zgodi. In narave zakon je ta, da nobeden učen z nebes ne pade; človek se uči od človeka, generacija podeduje pridobitve od prejšnje generacije, narod se uči od naroda. Od začetka nobeden človek, nobeden narod ne začne svoje omike; na podlogi pridobljenega zida se naprej. Grk se je od Fenicijana, Rimljan od Grka, Nemec, Francoz, Anglež od vseh teh učil.

Slovani smo, akoravno uže dolgo v Evropi bivajoči, kar se krepkih naporov, krepke hoje po zgodovinskih tleh dostaja, še mladi zgodovinski narod. Ne manjka sicer krepke hoje Slovanov v pretekli dobi, ali bila je ta prva hoja v svet; veselo so odmevale stopinje naseljevaločega se, ali niso bile dolgo čuti, Slovanstvo je zaspalo. Naše stoletje poklicalo ga je zopet na dan. Bili smo v preteklosti Slovani premiroljubnega značaja, preveč poljedelci, brez trajne vojaške organizacije, akoravno ne brez poguma, in zato smo bili skoraj skozi celi srednji vek pozabljeni in robovi, vsakako pa pod tujim jerobstvom.

Postali smo pa polnoletni in terjamo od svojih jerobov račun o njihovem gospodarstvu črez nas. V nekaterih krajih terja se ta račun od brata Rusa s puško v roci in topovi grmijo po svetu. Računijo z jerobi, in v drugih krajih nosi Čeh ponosno glavo po konci, odrivajoč z uže nezaslišano drznostjo vsako jerobstvo, ki se mu še sili v leta polnoletnosti in tudi mali Sloven je pogum dobil, tudi on terja računa od svojih „varuhov.“

Da se je Slovanstvo uže precej vzdramilo iz spanja do zavednosti, nij dvomiti, vsaj jeden najbolj še pametnih naših odpadnikov, ali kakor se lepše glasi, renegatov, dr. Vincenc Klun † v svojej statistiki trdi, da se je Slo-

vanstvo uže precej vzdramilo in da brez dvombe krepko stopa po poti iz spanja na dan in da sme to uže precej vzdramljeno Slovanstvo od svojih jerobov račun terjati, je po takem jasno, ker narod, ki se zaveda svoje narodnosti, nij več otrok.

Kako daleč smo prišli pod svojim jerobstvom Nemčurjev in Lahonov? „Podložništvo pod tuje ljudstvo je vkljub neizogibljivim zlom večkrat največje dobro za kako ljudstvo, ker ga tuje ljudstvo brzo črez razne stopinje razvoja popelje ter ovire napredka odstrani, katere bi nedoločiven čas obstajale, če bi se podvrženo ljudstvo pustilo v njegovih naravnih nagonih in šancah,“ pravi Mill. So to naši jerobi nemškutarji in Lahoni storili?

Poglejmo po našej preteklosti in sedanosti! Velik stoji Karel Veliki v našej zgodovini, ali le kot mož, ki sekiro gvilotino-germanizacije v krvavej roci drži, odbijajoč precej mnogoštevilnemu Slovanstvu 19. stoletja slovensko narodnost. Je bilo to, kar Mill pravi; je bilo koristno za podvržen narod? Ali se je po tisočletnem ponemčevanju Slovanstva za občno kulturo kaj pridobilo? Ali so na periferiji ostalega Slovanstva ponemčenci več omikani od nas?

Poglejte našega Gorenjca Slovanca in prišpodablajte ponemčene Slovence v Koroški in Štírski. In koliko so ti, za kojih ponemčenje se je toliko časa in truda izgubilo, pripomogli k večji kulturi Nemštva? Pozna kdo nemškega boljšega literata iz teh dežel? Jaz ne. Kar je tuje jerobstvo mej Slovenci storilo, je to, da je vse „kulturno delo“ v to obrnilo, da je ponemčevalo; ali ponemčen neomikanec ostane neomikanec. Menda vendar ne boste mislili, da je človek, ki nemški govori, tudi omikan. Ali ste masi našega ponemčenega in še neponemčenega ljudstva kulturne zaklade vaše literature podali? Masa ljudstva vašega gori na trdo nemških tleh ne ve nič o tej, kaj li še le naš mož, kojega nemščine še le učite! Pa pri boljših izmej vas in v mestih in trgih se je dosti naše kulture uvedlo, pravite. Kaj še! Komfort kultiviranega ljudstva je in poželenje po njem, ali sredstva, izobražena glava ne. Ono poželenje storilo je, da po naših mestih in trgih boben dražbe ravno nobel Schani-nemškutarjem največ poje in da se Prusi ali kaki nje Nemčurji vsiljevajo in kaj ste storili, da ste naš boljši stan, učenjaški stan ponemčili ter mu domači rek vzeli?

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. junija.

Z *Dunaja* poročajo, da so ustavoverni poslanci ministerskemu predsedniku rekli, da naj se državni zbor vsaj do 15. julija sklene in potem vsaj 1. septembra zopet začne.

Z državnega zbora je poročal naš izvirni telegram v včerajšnji številki odgovor na interpelacijo glede volitev kranjskega dež. zbora in Pfeiferjevega nasveta.

V Pešti so *Magjari* uže 400 prostovolcev za turško vojsko nabrali in odpotovali v Oršovo in Vidin. Tako poroča sama nemška Turkinja „N. Fr. Pr.“ Ali kako bi ti isti Magjari vplili o panslavizmu in veleizdaji, ko bi mi slavjanski Avstrijci nabrali prostovoljce za Ruse.

Vnanje dežele.

Iz *Belgrade* se zopet poroča: Ker novine o razgovoru kneza Milana z ruskim carjem molče, sodi se, da je skleneno, dozdej še nič odločiti o vprašanji, ali bode Srbija se udeležila zdanje vojske ali ne. Vendar se magazini v Aleksinci in Čupriji od strani vlade polnijo.

Iz *Carigrada* se javlja, da so Turki na Srbe in kneza Milana silno hud, ker je šel k ruskemu carju, da si je prej z njimi mir sklenil.

Ruski list „Grazhdanin“ piše ironičen članek proti diplomaciji sploh, posebno pa proti ruskej. in pravi, da je samo dvakrat v interesu ruskem ravnala, leta 1863 in 1870, ko je z Evropo govorila se stališča čisto ruskega interesa. A žalibog, pravi list, da hodi danes naša diplomacija še vedno po tistih potih, kakor jih je poprej smatrala za edino prava. Ogiba se vsemu, kar bi lahko vzbujalo sum, da je i slovanska, ona ne gleda, da se je Evropa v dvajsetih letih jako spremenila. Dalje citira angleškega poslanika Napiera besede, da mora dober diplomat svojo nalogo poznati, a ne manj tudi tuja teženja, ruska pa ne pozna ni enega ni drugega. „Grazhdanin“ očita ruskej diplomaciji, da tihi v zvezo z sovražniki in neče zveze s prijatelji. Tako grenkih resnic knezu Gorčakovu še nij nikdo pravil — in slava Bogu! „Grazhdanina“ v „barbarskej“ Rusiji ne konfiscirajo, kneza Meščerskega ne zapró.

Iz *Londona* pišejo, da je ruski poslanik Šuvalov angleško vlado popolnem potolažil. On je v imenu ruske vlade povedal, da Rusija ne bode niti v sueckem kanalu, niti v Egiptu, niti v perzijskem morji hotela angleških interes dotikati se.

Francoski senat bode skoro gotovo z večino sklenil razpust poslanske zbornice dovoliti, ker je 6 udov v dotični zbor voljenih iz monarhične desnice, a le trije iz leveice. — V zbornici je govoril minister javnih del proti Gambetti in mu očital, da je v svojej agita-

„Tvoje oblačilo je popolnem mokro,“ rekla je. „Moraš iti tje doli in se v skupni izbi vvesti k ognju. Jaz ne bodem šla tje doli pred čajem, a oče je doli ter se bode radoval v tvojej družbi. Bil je ves po polu dne popolnem sam.“

Jerica je našla gospoda Grahama, sedeti pri prijetnem ognji, kjer je malo čital, malo pa dremal. Vzela je knjigo in stol ter se vsedla k njemu. Ker jej je bilo kmalu prevroče, šla je kmalu na sofo na drugej strani sobane. Komaj je to storila, pozvonil je nekdo pri hišnih vratih. Hišina grede mimo vrat, je odprla ter nemudoma vpeljala obiskovalca.

Bil je Viljem!

Jerica je vstala, a tresla se je od glave do nog, tako, da se nij upala preslepiti se. Viljem je šel sredi sobe, pogledal je potem Jerico, priklonil se in obotavljal ter počasno rekel:

„Ali je tukaj gospica Flintova?“

Jerici je šinila kri v lice. Hotela je govoriti, a mogla nij.

Tudi nij bilo treba. Zarudenje je govorilo dovolj. Viljem jo je izpoznal in hitel k njej prijel jo je srčno za roke.

„Jerica! Ali je mogoče?“

Popolna naravnost in mirnost njegovega vedenja, srčnost in gorečnost, s katero je prijel in stiskal njeno roko, so vmirile razdraženo devojkco. Čari so nekoliko izginili. Za trenotek je bil njenim očem stari Viljem, ljubi prijatelj in soigralec in jezik se jej je odvezal, da je mogla vzklikniti: „O Viljem! prišel si vendar enkrat! Kako zelo se veselim videti te!“

Njen glas je probudil gospoda Grahama iz spanja, iz katerega ga nij bil izbudil niti zvon na vratih, niti prihod tujca. Obrnivši se v svojem naslonjači je vstal. Viljem je izpustil Jeričino roko in je stopil pred njega.

„Gospod Sullivan,“ rekla je Jerica skušavši ga predstaviti.

Ko sta si stisnila za roke, vsedli so se vsi trije.

Sedaj je bila Jerica zopet v največji zadregi. Če se na boljši prijatelji po dolgi ločitvi zopet vidijo, zgodi se pogostem, da se pozdravijo in obijamejo, potem pa ne vedo povedati nič imenitnega, če ravno se v njih duhu drvi tako obilo gradivo, da bi morebiti cele tedne lahko o njem govorili, navadno nekoliko časa molče, dokler kdo ne vpraša prav po navadno o poti prišleca ali pa o njegovej prateži. A na to zadnje vprašanje ali na kako enako nij pričakovala Jerica odgovora. Uže je videla Viljema; vedela je za njegov dohod; vedela je celo s katerim parobrodom je prišel, a skriti je hotela, da ve uže vse to. Nij mu hotela povedati, kar blezo sam nij vedel, da sta bila se uže videla; in lahko si mislimo, da je v taci okoliščinah bila v največji zadregi, kaj naj bi storila ali govorila. Ta zadrega se je prišla tudi Viljema in ker

«ciji uže govoril o menjavi predsednika, kar nij prav, ker Mac-Mahon ima pravico vladati do leta 1880.

Poslanika zbornice je 19. junija s 363 glasi proti 185 sprejela dnevni red, ki je bil od republikanske leve predložen. v katerem je izjavila, da zdanje francosko ministerstvo nema zaupanja francoskega naroda. Minister za javna dela je rekel na to, da bode dežela izrekla, ali hoče imeti vlado leve ali konservativce. Nasledek tega je le razpustenje zbornice.

Iz **Rima** se poroča, da je mnogo francoskih legitimistov papeža prosilo, naj grofa Chamborda pregovori, da kak odločen korak stori za dobljenje francoskega kraljevskega prestola. Papež je to odbil, rekši, da grof Chambord uže sam ve, kaj ima storiti.

Dopisi.

Iz Primorja 16. junija. [Izv. dop.] Nij dolgo, kar so v Gorici 6 konjev zaradi prepovedi konjske izvožnje iz Avstrije prodali, ker jih je finančna straža na meji zasačila; vjeli so tudi na tukajšnji colnej meji enega konja, ki je z železnico se pripeljavši posestniku nazaj dan bil. Posestnik, iz Pulja doma, izločil je konja iz vagona, ter mislil peš po drugej strani v Istrijo odriniti. Ali finančna straža bila mu je vedno za petami, ujeli so ga pri Černotičah. Konj bi bil izgubljen, ko bi ne bil mož platil 150 gld. globe, ali v svojo domovino ga le ne sme odpeljati.

Izvožnja konj je prepovedana po ukazu c. kr. finančnega ministerstva št. 1710 F. M. od 24. marca l. 877. katera le izvožnja v Italijo prepoveduje. Ali državni zakonik br. 134 od lanskega leta baje prepoveduje izvožnja konj iz Avstrije čez vse meje avstro-ogerske monarhije. Tako je tudi tukajšnja c. kr. colnina mnogo pušk zadržala, katere so na puškarje v Pazen adresirane.

Istrija kot colni izjemek (Zollausschuss) je kakor vnanja dežela za Avstrijo, plačuje se colnina za blago kakor za druge reči, katere iz inozemstva pridejo.

Ta razmera je še malo znana, ker vsak si misli, jaz sem Avstrijan, bodi si v Istriji, kakor v drugih avstrijskih deželah. Ali mnogo jih je uže poskušalo, da temu nij tako. Kdor iz Istrije v Podgorsko postajo na colninsko mejo pride, mora svoje blago ravno tako preiskavati dati pri tukajšnji colnini, kakor da bi iz Italije prišel. Vlaki stoje tukaj 20—25 minut. — Restavracija je na kolodvoru velika.

Letina kaže se jako dobra, samo da je le malo rodovitne zemlje. Krog in krog se le vidi kameniti goli kras, kjer burja hudo razsaja. Še predvčeranjem je bila taka burja, da bi lahko zimsko obleko oblekel. Ljudje so bilže postaje vrli narodnjaki, ali kaj pomaga, da še šole nemajo. Večina ljudij še brati ne zna, kakor sploh po Istriji ne.

Iz Dunaja 17. jun. [Izv. dopis.] Potovanje knjeza Milana v Ploješte je bil zadnje dni predmet dolzih razglobovanj in premišljevanj vsem tukajšnjim listom. Zaničljivo je bilo čitati, kako da naši židovski časniki sodiijo političen položaj, odkar je Srbija pred ruskim carjem prišla zopet v „milost“. Kajti povsod se je trdilo, ka se je Srbija po nesrečnem svojem vojevanji ruskemu carju zamerila, da se je zamerila tudi stem, ka je Ristič mir sklenil s Turki. „N. W. Abendblatt“ piše na primer: Rusija se je se Srbijo spravila: knjezu Milanu se odpušča nesrečno bojevanje a ministru Rističu mir s Turki, i panslavizem obema ljubeč tudi srbsko deco. Potovanje Milanovo v ruski glavni tabor je velevažna prikazen v marsikaterem oziru. — Dalje piše isti list: Čas dovede marsikaj do zrelosti. Odkar nij več dvomiti, da se tudi grška udeleži boja proti Turkom se je v istini pod ruskim voditeljstvom sklopila zveza štirih držav: Črnogore, Srbije Rumunske in Grške.

Tudi se posebno naglašja, kako ugoden je političen položaj Rusiji. Turčija je brez zaveznika, nijedna evropska vlast ne vzdigne se obročena za Turčijo. Istodobno je notranja zmešnjava osmanske države baš takova, da kompromitira nje vojaška podvzetja. V Turčiji pričakovati je ljudskega upora. Slaba poročila iz azijskega bojišča bodo to sigurno pouzročila. Glavni poveljnik je lokalnim listom strogo prepovedal neugodne novice, bojišča priobčevati. Softe, civilisti, kadetje se zapirajo vsak dan, in pričakuje se vsak trenotek, da bode turški parlament razgnan. Trdi se tudi, da hote Abdul Hamida odstaviti in zopet Murada povzdigniti na prestol. Stranka, ki zahteva miru je od dne do dne jačja. Veliki vezir in Savfet-paša hočeta mir skleniti, predno posežeti Srbija ali Grecija v vojno, predno prouzroče Perzijani novih zmešnjav.

Tudi „Köln. Zeit.“ poroča iz Carigrada: Da so v raznih mohamedanskih predmestjih vsako

noč tajna posvetovanja, v katerih se napake uprave i vojnega uvoževanja brez milosti odkrivajo, da se posamezna dejanja sultanova ostro kritikujejo — da se posvetuje tudi o sredstvih rešitve iz neznesnega stanja. Da je Mithad bil izgnan, sodi se, ka je to osveta sultanova, kar ta nij hotel imeti človeka blizu, ki bi bil zabranjeval razuzdanja sultanova. I vendar je bil Mithad jedini, ki je mogel rešiti Turško. Tudi „K. Z.“ poroča, da se v Carigradu i tudi drugod pripravljajo na vstajo, ter da hoté strmoglaviti Abdul-Hamida i na njegovo mesto postaviti družega Ozmanoviča. Turčija se bode torej sama ugonobila.

Tudi časniki, ki so prej turško vojno, turški parlament itd. neizmerno hvalili, izjavljajo sedaj, ka so se motili, ka so takova lažnjiva poročila dobivali iz Carigrada itd. itd. — V Nemčiji je uže izšel prvi zvezek knjige: Rusko-turška vojska 1877. Nje pisatelj je W. Müller, profesor v Tübingu. M. je znan kot zgodovino-pisec najnovejše dobe, tudi je baje preštudiral najnovejša diplomatična pisma ter je z visocimi osobami, ki so pred početkom vojne važne uloge igrale, dobro znan. Zgodovino-rusko turške vojske tako hitro spisati, sega sicer uže malo v čarovnijo, ali stavek, ki se nahaja koj pri početku knjige: „Nič nij moralničnemu in političnemu kreditu Turčije takov udarec prizadelo, kakor turška zverstva v Bulgariji“, kaže, da pisatelj objektivno in resnico pisati namerava.

P.

Domače stvari.

— (Iz Mengša) se nam poroča, da so volitve volilnih mož narodno izpale.

— (Iz Vačjega), litjskega okraja, čujemo, da je tam vse preplavljeno po kmetih onega oklica nemškutarskega z naslovom „Kmetje.“ Znani, glavni nemški agitator tega velicega okraja je dan na dan na nogah z vsemi svojimi pomagači.

— („Laibacher Tagblatt“) znano bedasto glasilo naših kranjskih nemškutarjev, ima v zadnjem listu od vtorka zopet članek o volitvah, datiran iz nemškega Kočevja. Ta članek je dokaz, kako nevedni ljudje si upajo politiko pisati. Iz nemškega Kočevja si upa dopisnik dokazovati, da „naš“ slovenski jezik nij v nevarnosti, da je po vseh šolah in uradih uveden. Da! Kočevski, nemški jezik je povsod uveden. Tega mi nijmo nikdar tajili.

sta se zaradi gospoda Grahama morala siliti, bila je njuna zadrega še hujša.

Viljem je prvi zopet spregovoril: „Jerica! komaj bi te bil izpoznal; izpoznal te nijsem zopet. Kako —“

„Kako pa ste prišli?“ vprašal je gospod Graham in podoba je bila, da nij vedel, da je Viljemu presekala besedo.

„Z Evropo,“ odvrnil je Viljem. „Došla je pred osmimi dnevi v Novi Jork.“

„Mislil sem,“ rekel je gospod Graham precej suhoparno. „Ali ste prišli s prevozno kočijo?“

„O, čestiti gospodine! ne zamerite,“ odvrnil je Viljem; „vas nijsem bil razumel. Ne, iz Bostona sem se bil pripeljal s koleseljem.“

„Ali je vam kdo izpregel konja?“

„Privezal sem ga pred vratmi.“

Viljem je pogledal skozi okno (bilo je uže precej temno), ali je konj še na njegovem mestu. Gospod Graham se je vsedel na svoj

naslonjač, ter je zrl v ogenj. Sledil je drugi pomolčaj, ki je bil še sitnej od prvega.

„Tudi ti si se spremenil,“ rekla je nazadnje Jerica, odgovarjaje na neizgovorjen stavek Viljemov. Ker pa se je bala, da bi se čutil razžaljenega po teh besedah, ki so, kot je moral vedeti, v marsikaterem oziru izrekle resnico, zalila jej je kri z nova lica.

„A podoba je bila, da se nij čutil razžaljenega, ampak je odgovoril:“

„Da, vzhodno podnebje uzročuje velike spremembe. A komaj bi veroval, da sem se bolj spremenil kot ti. Pomisli le, Jerica! da si bila še otrok, ko sem bil odpotoval. Vedeti bi bil moral, da te bodem našel kot mlado gospo, a sedaj začenjam spominjati, da tega nijsem nikdar dobro pomislil.“

„Kdaj si pa zapustil Kalkuto?“

„Zadnjo polovico svečana. Pomladanske mesece sem preživel v Parizu?“

„In pisal nijsi?“ rekla je Jerica z nedoločnim glasom.

„Ne; mislil sem priti sem s prvim parobrodom in te iznenaditi.“

Ker se je zavedala, da se je videla najbrže manj iznenadena, kot je sam pričakoval, kazala se je v velikej zadregi ter je odgovorila:

„Neljubo mi je bilo, da nijsem prejela nobenega lista; a sedaj, Viljem! me jako veseli, da te zopet vidim.“

„Toliko te ne more veseliti, kot mene,“ rekel je z zamolklim glasom in jo je jako ljubeznjivo pogledal. „Vsako minuto, ki te gledam, zdiš se mi zopet podobnejši samej sebi. Začenjam pa misliti, da bi ti imel pisati in poročiti, da pridem.“

Jerica se je smehljala. Viljem se je vedel tako po starem, njegove besede so bile tako ljubeznjive, da se jej zdela krivica dvomiti nad njegovo prijaznostjo, če prav je čutila, da si ne more več osvojiti njegove cele ljubezni.

(Dalje prih.)

Kočevar ostani doma, in ne delaj nam kranjskim Slovincem politike. Mi tebi nečemo je-
robi biti, a tvojega jeroštva tudi ne maramo.

— (Banka „Slovenija“ in nem-
škutarska agitacija.) Pri zdanjej divje,
do zdaj nezaslišano hudej agitaciji, igra veliko
rolo zoper nas Slovence tudi ponesrečena banka
„Slovenija“. Njo upotrebljujejo nemškutarji zo-
per našo stranko, češ, da je ljudstvu za akcije de-
nar vzela. Res je pogin tega društva obžalovati.
Ali palo je na tisoče družih nemških bank,
zlasti „chabrus“-bank. Zraven tega pa prosimo
pomisliti, da kar so posamezni, uže mrtvi
ljudje osobno morda zakrivali, ne more nikoli
pasti na celo stranko, ali na sveto našo na-
rodno idejo. Sicer so pa še nemškutarji
zadnji, ki se imajo iz te nesreče nekaterih
naših koristiti, ali na narodno duhovščino za-
bavljati. Baš ta narodna duhovščina je sama
pri banki vsaj dve tretjini svojega prihra-
njenega kapitala izgubila, nemškutarji nič. Skr-
bite za svoj žep. Kaj vas brigajo tuje notranje
stvari. Mi menimo, da imamo tem bolj pravico
v tem oziru hinavske sovražnike naše narodne
stranke zavračati, ker se nismo šteli mej one,
ki so verjeli v prospeh one čisto gospodarst-
vene, a ne strankarske naprave.

— (Okrajna učiteljska konfe-
renca) za ljubljansko mesto bode v četrtek
5. julija dopoldne ob 8. uri v sobi II. tečaja
c. k. učiteljskega. Dnevni red: 1. Nadzorni-
kove opazke. 2. Nasveti k reviziji šolskega in
učnega reda. 3. Poročilo bukvarničnega od-
seka, njega nasveti, nova volitev odseka.
4. Volitev v stalni odbor za prihodnje šolsko
leto. 5. Samostalni predlogi.

— (Vojaško.) Glavno komandujoči za
Štajersko, Kranjsko in Koroško, baron Kuhn
je zopet iz Gradca odšel na vojaške ogleda
svojih čet. Ta pogosta ogledovanja in poduč-
vanja v zadnjih dneh morejo tudi svoj pomen
imeti.

— (Vlak na Gorenjsko.) V nedeljo
1. julija gre zopet zabavni vlak iz Ljubljane
do Lesca in nazaj. Odhod od tu ob 8. uri zju-
traj, dohod polu devetih zvečer. Tja in sem
velja pot v III. razredu le en gld. in 20 kr.

— (Ubegnili) je iz tukajšnje prisilne
delavnice prisiljenec France Cerovščak iz Kr-
škega okraja doma.

— (Žalostno.) Kakor je iz inserata v
našem denšnjem listu vidno, se nek delavec v
tukajšnji zvonariji „delavsko-bolezenskemu
društvu“ javno zahvaljuje za podporo,
katero je kot ud tega društva v svojej veliki
nesreči užival. Kakor od druge strani slišimo,
sta bila mož in žena oba naenkrat za pljučnico
zbolela, katerej bolezni je žena tudi podlegla.
Srcé je človeka zbolelo vidivšega, kako so maj-
heni otročki mater iz postelje vlekli jo za
košček kruha preseči. V tej veliki nesreči in
revščini se mora res humano delovanje tukaj-
šnega delavsko-bolezenskega društva javno pri-
znati, katero jima je skozi 8 tednov in za po-
grebščino v vsem skupaj 90 gld. izplačalo. Že-
leti bi bilo, da bi gospodarji fabrik svoje de-
lavce k pristopu k temu društvu prisilili.

Razne vesti.

* (Natura slabe volje.) V Satendorfu
na Koroškem je porodila žena nekega krč-
marja deklico čudnega telesa. Nesrečna stvar
je popolnem pravilno rastena, samo, da nima
ne rok ne nog. Videti je, kakor bi imela
noge nad kolena, roke nad komolci odsekane
in zarastene. Ker je sicer telo dobro, utegne
otrok zrasti, kakor kak drugi.

* (Rodovitnost.) Soproga trgovca J.
na Dunaji je prošlo soboto porodila uže v
tretjič dvojčke. Zadnja dva otroka sta čvrsta
in zdrava, kakor vsi poprejšnji.

* (Nesreča.) Vtorek 12. t. m. zvečer
je strela udarila v poslopje kmeta Kerana v
Tajhnu na Koroškem in mu je požgala vse.
Dva para težkih pitanih volov, osem lepih
krav, veliko prešičev in mnogo drobnice je
vzelo konec. Škoda je torej na ta način jako
velika.

* (Mera olike.) Kaka dežela nij samo
milo ali žalja, nego večje ali manjše rabljenje
pošte. Po statističnem pregledu lanskega leta
se kaže, da na Francoskem pride na eno leto
na vsakega prebivalca trideset pisem in štiri-
najst tiskovin, na Angleškem so te številke 34
in 5, na Švicarskem 27 in 17, na Nemškem
25 in 11, v Belgiji 13 in 12, na Danskem 11
in 10, na Avstrijskem 10 in 2, na Švedskem
in Norveškem 5 in 5, na Ogerskem 2 in 1.
Na Turškem pa na vsako leto na vsakega pre-
bivalca še eno pismo ne pride.

Tabula.

18. junija:

Evropa: Hiti iz Celovca.
Pri Slovci: Zore iz Vipave. — Stibel iz Celja.
— Finžar iz Dolenjskega. — Junker iz Maribora.
— Kisavardaž iz Zadra. — Kiszelenyi iz Dunaja.
— Jeanetti iz Trsta.

Pri Nemci: Malner iz Bleda. — Knina iz Du-
naja. — Narath iz Grada. — Fischer iz Trebiža.
— Schwarzer iz Kočevja. — Glas iz Dunaja.
— Hausner iz Maribora. — Globočnik iz Železnikov.
— Schink iz Zagorja. — Altschul iz Dunaja.
— Baron iz Kaniže. — Steiner, Müller, Braun, Hansel
iz Dunaja.

Pri Zamorci: Fjörth iz Grada. — Mörpurg
iz Gorice. — Böhm iz Češkega.

Tržne cene

v Ljubljani 20. junija t. l.

Pšenica hektoliter 11 gld. 20 kr.; — reš 6 gld.
60 kr.; — ječmen 4 gld. 80 kr.; — oves 4 gld. —
10 kr.; ajda 6 gld. — kr.; — prosó 5 gld. 20 kr.;
— koruza 6 gld. 20 kr.; krompir 100 kilogramov
— gl. — kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masla
kilogram — gl. 96 kr.; — mast — gld. 85 kr.; —
špeh trišen — gld. 78 kr.; — špeh poven — gld. 78
kr.; jajce po 1²/₃ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine
kilogram 50 kr.; — teletnine 50 kr.; — svinjsko
meso 66 kr.; — sosa 100 kilogramov 2 gld. 32 kr.
— slame 2 gold. 50 kr.; — drva trda 4 kv. metrov
6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 20. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld. 10 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	60 „ 60 „
Zlata rent	71 „ 80 „
1860 drž. posojilo	110 „ 75 „
Akcije narodne banke	784 „ — „
Kreditne akcije	140 „ 25 „
London	126 „ 60 „
Napol.	10 „ 13 ¹ / ₂ „
C. k. cekini	5 „ 99 „
Srebro	111 „ 40 „
Državne marke	62 „ 20 „

Loterijske srečke.

V Trstu 16. junija: 10. 84. 59. 61. 58.

V Linci 16. junija: 17. 38. 30. 4. 57.

Obznanilo.

Na deželnej kmetijski šoli v Gradci
je s početkom prihodnjega šolskega leta iz-
praznjenih šest štipendij po 120 gold. in pet
po 100 gold.

Ker morajo gojenci, ki v ta zavod sto-
pajo, vsaj 16 let stari, telesno zdravi biti,
koze stavljen imeti, neoženjeni, dobrega imena
biti in vsaj one predmete znati, ki se na ljud-
ske šoli uče, to imajo proslci navedene ter-
jatve, dalje štajersko rojstvo in svoje pre-
moženjske razmere dokazati.

Prošnje z rojstvenim, pravskim in zdrav-
stvenim spričalom, dalje še šolskimi spričevali
in s potrjenjem od občinskega urada o pre-
moženjskih razmerah obložene naj odda pro-
silec osobno vodji deželne kmetijske šole vsaj
do 15. avgusta 1877.

V Gradci 8. junija 1877. (160—1)

Od štajerskega deželnega odbora.

Zahvala.

Dolžnost me veže, se v svojem kakor tudi v
imeni svoje umrle žene

„delavsko-bolezenskemu društvu“

javno zahvaliti za zdajno podporo — od 90 gold. —
katero sva v veliki nesreči uživala skozi 8 tednov
najine bolezni. — Brez te pomoči bi bila morala z
otroci vred gotovo gado umreti.

Bogataj Anton,

(161)

delavec v zvonariji.

Comis,

slovenskega in nemškega jezika zmož n, sprejme
se takoj v službo s kavejo ali garancijo v filijalo
specerijskega blaga. Filijala se tudi proti ugodnim
pogoji na račun izročila. Dopisi naj se „Narodne
tiskarni“ v Ljubljani pošiljajo. (157—2)

Med. in Chirurg. (158—2)

dr. L. Jenko,

c. k. fizikus, zdravnik za oči i. t. d.,

ordinira na mestnem trgu št. 21 (v Petričičevi
hiši), od 9. do 11¹/₂ ure dopoldne.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo
tudi po poštnej povzetji naročiti najnovejše
slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slo-
venski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret
Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih.
Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spi-
sal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefieldski“. Spisal
Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil
Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren
roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.

Ravnokar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani
izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenev, poslovenil dr. M.
Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so
izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal
J. Jurčič, velja 50 kr.
2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal
Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja,
Češki spisal Karlina Světa; poslovenil Franjo Tomšič.
velja 50 kr.
4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. —
Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière,
poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država
v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslo-
venil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič.
— Zivotopisje, sp. Raje Bož. — Prešern, Prešerin ali
Presiren, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela,
sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma
iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na
Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novelica,
sp. J. Ogrmec. Velja 25 kr.

- IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus.
— Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil
L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih
narodnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše
„Narodnej tiskarni“ in jih dobi po poštnej povzetji.
Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.